

GLOBALIZACJA I EUROPEIZACJA A NIERÓWNOŚCI SPOŁECZNE

GLOBALIZATION AND EUROPEANIZATION AND SOCIAL INEQUALITIES

WITOLD TURNOWIECKI

„Ateneum-Szkoła Wyższa” w Gdańsku

Streszczenie

Współczesna globalizacja oddziałuje, często kreując zdarzenia w wielu obszarach polityki, gospodarki, sfery społecznej oraz kultury. Będąc procesem wielowymiarowym pogłębia międzynarodowe powiązania i bywa wykorzystywana jako instrument realizacji celów politycznych. Globalizacja w rozwoju gospodarczym wyróżnia państwa silniejsze. Państwa słabsze więcej korzystają z procesów integracji gospodarczej. Tworzy to w większym lub mniejszym zakresie cywilizację nierówności, dzieląc ludzi na bogatych i biednych. Przyszłość świata jest niewątpliwie globalna, a więc trudno oczekiwać szybszego ograniczania nierówności. Szczególnie polityka społeczna znalazła się pod silną presją globalizacji, powodując bezrobocie, dysproporcje płacowe czy obniżanie świadczeń. Rośnie zapotrzebowanie na bezpieczeństwo socjalne, ponieważ ograniczaniu ulega sektor publiczny oraz redukowane są wydatki na cele socjalne.

Procesy globalizacji, pozbawione elementu integracji, nie zmniejszają nierówności ekonomicznych i społecznych. Szansą mogą być procesy europeizacji, których narzędzia to: programy wsparcia finansowego, wspólne działanie, dostosowanie czy też instytucjonalizacja.

Summary

Contemporary globalization affects through frequent creation of events in many areas of politics, economy, as well as social and cultural spheres. Being a multi-dimensional process it deepens international connections and is sometimes used as an instrument for achieving political goals. Globalization in the economic development differentiates stronger states. Weaker states benefit more from the process of economic integration. This situation creates to a great or lesser extent the civilization of inequality, dividing people into the rich and the poor. The future of the world is undoubtedly global, so it is hard to expect a more rapid reduction of inequality. Social policy in particular came under strong pressure from globalization, resulting in unemployment, wage disparities or benefits reductions. There is a growing demand for social security, as the public sector is being reduced as well as social spending.

The processes of globalization, if being devoid of an integration element, do not reduce economic and social disparities. Processes of Europeanisation may be a good opportunity, which instruments are: financial assistance programmes, joint action, adaptation or institutionalization.

***

ECONOMIC GLOBALIZATION AND JURIDICAL RELATIONS

ECONOMIC GLOBALIZATION AND JURIDICAL RELATIONS

ANNA LASSO – RENATO ROLLI¹

Uniwersytet Kalabryjski w Arcavacata-Rende, Włochy
(University of Calabria, Italy)

Summary

The globalization is the main expression of the modern economy. It consists in the process of international integration, through the free trade of products, ideas and other aspects of culture. The consolidation of economic structure has created an extraordinary increase of the social and human relations and a development of the system of production and distribution of the goods. In addition, the internazionalization of the economy has produced considerable effects on the juridical system. The great power of the multinational companies has determined the decline of the State and the crisis of the law.

In this perspective, private autonomy today represents the fundamental instrument of regulation of the relations. The contracts based on the imposition of general conditions are sources of law, indeed the economic and financial powers regulate every aspect of the social relations and every possible future event. The dilation of the operative areas of the normative functions and the birth of innovative technologies are the macroscopic expressions of the modern global logics.

In this complex system, characterized of imbalances and abuses, there is the primary need to protect the human person, reference point of the decisions of power forces. Human rights and solidarity must be the great arguments of the juridical reflection.

---

¹ This work is a project conceived between the two authors. However paragraphs 1, 2, 3, 4, 5 are written by Anna Lasso; the others (n. 6, 7, 8, 9) by Renato Rolli.

Abstract

La globalizzazione è la principale espressione della moderna economia. Essa consiste nel processo di integrazione internazionale, attraverso il libero scambio di prodotti, idee ed altri aspetti della cultura. Il consolidamento della struttura economica ha creato uno straordinario incremento delle relazioni sociali ed umane ed uno sviluppo del sistema di produzione e distribuzione dei beni. In aggiunta, l'internazionalizzazione dell'economia ha prodotto considerevoli effetti sul sistema giuridico. Il grande potere delle multinazionali ha determinato il declino dello Stato e la crisi della legge.

In questa prospettiva, l'autonomia privata rappresenta oggi il principale strumento di regolamentazione dei rapporti. I contratti fondati sull'imposizione di condizioni generali sono fonti di diritto, infatti i poteri economici e finanziari regolano ogni aspetto delle relazioni sociali ed ogni possibile evento futuro. La dilatazione della sfera operativa della funzione normativa e la nascita di tecnologie innovative sono le espressioni macroscopiche delle moderne logiche globali.

In questo complesso sistema, caratterizzato da asimmetrie ed abusi, emerge la primaria esigenza di tutelare la persona umana, punto di riferimento delle scelte dei centri di potere. Diritti umani e solidarietà devono essere gli argomenti forti della riflessione giuridica.

***

FINANSE UNII EUROPEJSKIEJ JAKO PRZEDMIOT LEGISLACJI PO TRAKTACIE Z LIZBONY (studium porównawcze) FINANCES OF THE EUROPEAN UNION LEGISLATION AS OBJECTS THE TREATY OF LISBON (a comparative study)

MARTA BIZEWSKA

Streszczenie

Traktatem z Lizbony (TzL) dokonano między innymi szeregu zmian w przepisach o finansach Unii Europejskiej. Tymczasem literatura nie w pełni uwzględnia te zmiany, co nie pozostaje bez negatywnego wpływu na naukę i dydaktykę. Artykuł przedstawia (prezentuje) unormowanie obecne z odpowiednimi odniesieniami do poprzedniego.

Słowa kluczowe: finanse UE, legislacja finansowa.

Summary

Lisbon Treaty, inter alia, several changes in the legislation of EU finances. Literature does not fully take into account these changes. Nor does it without negative affect on science and learning. Normalization of the present article compares the previous.

Key words: EU finance, financial legislation

***

LEGISLACJA OGÓLNA I BUDŻETOWA W UNII EUROPEJSKIEJ (rozważania terminologiczne, logiczne i merytoryczne) GENERAL LEGISLATION AND BUDGET LEGISLATION IN THE EUROPEAN UNION (terminological considerations, logical and substantive)

**MARTA BIZEWSKA,
ZBIGNIEW GODECKI***

*Ateneum – Szkoła Wyższa w Gdańsku, Komisja Prawa Morskiego Polskiej Akademii Nauk

Streszczenie

Artykuł obejmuje teksty oryginalne Traktatu z Lizbony, Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w językach autentycznych, jak też ich teksty skonsolidowane w języku polskim. Wielojęzyczność tych tekstów oraz „subtelności” poszczególnych języków prowadzą do zróżnicowanej ich interpretacji ze szkodą dla poziomu nauki i dydaktyki. Artykuł omawia ten problem.

Słowa kluczowe: traktaty, prawodawstwo, budżet.

Summary

Article includes the original texts of the Lisbon Treaty, the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union in the authentic languages, as well as their consolidated texts in Polish. Multilingualism these texts lead to varying interpretations to the detriment of the level of science and teaching. The article discusses this issue.

Keywords: treaties, legislation, budget.

***

RADZIECKO-CHIŃSKIE POROZUMIENIA 1952 I 1954 ROKU SOVIET-CHINESE AGREEMENT OF 1952 AND 1954

TADEUSZ DMOCHOWSKI

Uniwersytet Gdański w Gdańsku

Streszczenie

Artykuł przedstawia radziecko chińskie rozmowy i porozumienia z 1952 i 1954 r., tj. w ostatnim okresie życia Stalina i początkowym okresie po przejściu władzy przez Chruszczowa, których ostatecznym efektem było usunięcie radzieckiej (rosyjskiej) obecności wojskowej i gospodarczej (baza Port Artur (Lushun), Chińska Kolei Czangczuńska) z Mandżurii (chińskiego Północnego-Wschodu) oraz likwidację radzieckich koncesji gospodarczych w Xinjiangu. Jednocześnie zakończyło to cudzoziemską obecność wojskowo-ekonomiczną na terytorium Chin kontynentalnych po ponad 100-letnim okresie cudzoziemskiej dominacji.

Summary

This paper presents the Soviet-Chinese talks and agreements of 1952 and 1954, in the last period of Stalin's life and the initial period after the seizure of power by Khrushchev, the ultimate result of which was the removal of the Soviet (Russian) military and economic presence (military base Port Arthur (Lushun), Chinese Changchun Railway) from Manchuria (North-East China, Dongbei), and the liquidation of the Soviet economic concessions in Xinjiang. This finally ended the foreign military and economic presence in the territory of mainland China after more than 100-year period of the foreign domination.

***

NADINTERPRETACJE FILOZOFICZNO-TEOLOGICZNE I POLITYCZNO-SPOŁECZNE DOTYCZĄCE TRAKTOWANIA POCZĄTKÓW ŻYCIA LUDZKIEGO PHILOSOPHICAL, THEOLOGICAL, POLITICAL AND SOCIAL MISLEADING INTERPRETATIONS OF THE HUMAN LIFE BEGININGS

LUDWIK KOSTRO

„Ateneum-Szkoła Wyższa” w Gdańsku

Streszczenie

Słyszymy często, że zygota ludzka i wczesny zarodek ludzki to „dziecko poczęte”, to „jednostka lub istota ludzka” a nawet „pełno-prawna osoba ludzka”. Czy istnieją dane embriologiczne i genetyczne, które upoważniają nas do takiego nazewnictwa?. Niniejszy artykuł stanowi próbę odpowiedzi na to pytanie.

Słowa kluczowe: wczesny zarodek ludzki, dziecko poczęte, jednostka, istota i osoba ludzka, puste jajo płodowe, chimera, wieloraczki jednojajowe.

Summary

It is propagated often that human zygotes and human early embryos are “conceived babies”, “human individuals or beings” and even “human persons endowed with all laws”. Are there embryological and genetic data that do authorize us to use such denominations? The following paper is a trial to answer the question.

Key words: early human embryo, conceived baby, human individuum, being or person, empty gestational sac, chimera, monozygotic pregnancies.

**WIZERUNKI OBCOKRAJOWCÓW W POLSCE.
PROBLEMY EDUKACJI I DIALOGU MIĘDZYKULTUROWEGO
FOREIGNERS IN POLAND. PROBLEMS OF EDUCATION
AND INTERCULTURAL DIALOGUE**

MAREK EJSMONT, BEATA KOSMAŁSKA

Uniwersytet Gdański w Gdańsku

Streszczenie

Wielokulturowość, wychowanie wielokulturowe to pojęcia, które w ostatnim okresie są wymieniane w kontekstach polityki społecznej, edukacji, pedagogiki, pracy socjalnej, polityki. Szczególną rangę nadaje się różnorodności kulturowej w polityce społecznej Unii Europejskiej. Procesy globalizacji, a co za tym idzie koncepcja swobodnego przepływu kapitału i ludzi, spowodowały między innymi, multiplikację kontaktów międzykulturowych oraz konieczność koegzystencji osób o różnych korzeniach kulturowych.

W najnowszej historii Polski kontakty z *innymi kulturowo* były przez ponad czterdzieści lat z przyczyn ideologicznych dość ograniczone. Dopiero zmiana społeczna, która dokonała się w 1989 roku spowodowała dość liczne procesy migracyjne. Polska stała się ekonomicznie atrakcyjnym miejscem dla wielu osób pochodzących z krajów azjatyckich, ale też dla mieszkańców Ukrainy, Białorusi czy Rosji.

Bliskie sąsiedztwo nie zawsze przekłada się na dobre relacje między państwami i społeczeństwami. Niekiedy jest wprost przeciwnie – częste interakcje stają się źródłem konfliktów, które na długie lata utrudniają nawiązywanie dobrych stosunków. W wypadku Polski i Ukrainy sytuacja jest szczególna. Regularne kontakty między mieszkańcami obu krajów są bowiem zjawiskiem w pewnym sensie nowym – po latach przerwy stały się znów możliwe dzięki pierestrojce i późniejszemu upadkowi Związku Radzieckiego. W ciągu ostatnich dwudziestu lat pojawiła się duża liczba publikacji dotyczących sąsiedztwa polsko-ukraińskiego, zwłaszcza zagadnień historycznych. Prowadzone są również badania na temat, zarówno społecznego postrzegania stosunków międzypaństwowych, jak i wzajemnych relacji Polaków i Ukraińców. Ukraińcy od 1994 roku znajdują się na liście narodów, których odbiór w Polsce jest regularnie badany przez Centrum Badania Opinii Społecznej.

W artykule zostały poruszone takie problemy jak, edukacja i dialog międzykulturowy, geneza i rozwój pedagogiki międzykulturowej oraz miejsce i rola nauczyciela w kreowaniu postaw tolerancji i otwartości w stosunku do innych kultur.

Summary

The terms of multiculturalism and multicultural education have recently been mentioned in the context of social policy, education, pedagogy, social work and politics. Cultural diversity has been ranked particularly high in the social policy of the European Union. Due to globalization and the ensuing free flow of capital and human resources, there is, among others, multiplication of intercultural contacts and a need for co-existence of people of various cultural heritages.

Contacts with *those culturally different* were restricted for over forty years of modern Polish history for ideological reasons. Fairly numerous migration processes started only after Poland's 1989 social revolution when Poland became economically attractive not only to Asians but also to people from Ukraine, Belarus or Russia.

Close neighborhood does not always signify good relations between states and communities. Sometimes, on the contrary, frequent interactions cause conflicts which hinder establishing any friendly relations for years. The case of Poland and Ukraine seem to be special. Regular contacts between the people of the two countries are quite a novelty. These contacts came after years of isolation, and were possible because of *perestroika* and the subsequent fall of the Soviet Union. A large number of publications on the Polish-Ukrainian neighborhood, especially its history, have appeared in the last twenty years. There is also research conducted on the social perception of relations between the two states and mutual attitudes of Poles and Ukrainians. In 1994 Ukrainians were placed on the list of nations whose reception in Poland is the subject of a systematic study by Public Opinion Research Center CBOS.

Issues considered in the present article include intercultural education and dialogue, origin and development of multicultural pedagogy as well as the place and role played by the teacher in creating the attitude of tolerance and openness towards other cultures.

***

OD WIRTUALNEJ RZECZYWISTOŚCI DO EUTYFRONIKI. CZŁOWIEK W SIECI CYBERPRZESTRZENI FROM THE VIRTUAL REALITY TO THE EUTHYPHRONICA. THE HUMAN BEING INTO THE CYBERSPACE'S WEB

PAWEŁ WOJCIECHOWSKI

„Ateneum-Szkoła Wyższa” w Gdańsku

Streszczenie

Podjęta tutaj problematyka, ukazuje wpływ szeroko rozumianej wirtualnej rzeczywistości na człowieka i jego świat wartości. W różnych wariantach ukazano wpływ wirtualnej rzeczywistości na rozwój form komunikacji. Z drugiej strony ukazano, jak świat technologii cyfrowych zawłaszcza percepcję człowieka końca XX wieku, jak ingeruje w jego uczucia, emocje i wyobraźnię. Została tu podjęta próba oceny kondycji książki, zjawiska hipertekstu oraz sztuki przełomu XX/XXI wieku. Kategorie te zostają zestawione z eutyfroniką – dziedziną filozoficzną stworzoną przez Józefa Bańkę – traktowaną tu jako ochronę podstawowych wartości ludzkich przed implikacjami cyberprzestrzeni.

Summary

The theme shows influence of the virtual reality on the human being and ones world's of value. In the different variations the influence of the virtual reality on the communication's development is presented. On the other hand one can see how the world of digital technology captures the perception of the human being in the end of the twenty century, how interfere in to the man's feelings, emotions and imagination. I attempt to access the condition of a book, the phenomenon of the hypertext and the art on the turn of the twenty and the twenty one centuries. These categories one compares with the euthyphronica- the branch of philosophy which is created by Jozef Banka. The euthyphronica is treated as the security of the human beings' basal values against the implications of the cyberspace.

***

ROLA PCM W KSZTAŁTOWANIU UNIJNEJ KULTURY ORGANIZACJI THE ROLE OF PCM IN DEVELOPING THE EUROPEAN UNION ORGANISATIONAL CULTURE

TADEUSZ WOJEWÓDZKI

„Ateneum-Szkoła Wyższa” w Gdańsku

Streszczenie

W 1992 roku Komisja Europejska przyjęła dokument pt. „Zarządzanie Cyklem Projektu” (ZCP – ang.: Project Cycle Management – PCM). Usankcjonowano tym samym praktykę projektową w UE. Myślenie o projektach i programach ujęte zostało w kanony nie tylko słuszne intelektualnie, ale potwierdzone praktyką projektową uwzględniającą wcześniejsze błędy oraz ich konsekwencje. Perspektywa efektywności działania uzyskała prakseologiczną wykładnię – w postaci zbioru technik, metod i zasad, których respektowanie w praktyce projektowej- powinno skutkować zmniejszeniem ryzyka działania, a tym samym wyższą efektywnością zmian.

PCM postrzegana jest w niniejszej publikacji jako formuła promocji pewnego sposobu myślenia – istotnego praktycznie, ale także intelektualnie. W ramach studiów z zakresu europeistyki zarówno sama metodyka, jak i właściwy dla niej sposób myślenia, PCM jest programową kłamrą spinającą kompetencje absolwenta w pakiet walorów niezbędnych w każdej organizacji wprowadzającej zmiany.

Summary

In 1992 the European Commission adopted Project Cycle Management (PCM), thus sanctioning project management practice within the EU. The approach taken with respect to projects and programmes has been codified in a series of fundamental principles. The principles are not only intellectually sustainable but also practically relevant, confirmed in project management practice inclusive of prior mistakes and their consequences. Prospective efficiency has come to be praxeologically interpreted by way of techniques, methods and principles, which reduce risk and result in more efficient transitions.

In this article PCM is seen as a means of promoting a certain way of thinking that is important both practically and intellectually. Within European Studies, the methodology underlying PCM is the unifying factor that places graduate competency among assets necessary to every organisation seeking to implement change.